

Београд
Број 04-34/23-1

Датум 07. 07. 2020

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА**

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Име кандидата	Владимир Станковић
Уметничка област	Примењено сликарство
Име ментора	Селма Ђулизаревић Карановић
Назив уметничког пројекта	ИЛУЗИЈЕ СТВАРНОСТИ – колажи и дизајн текстила у функцији декоративног сликарства
Комисија за писање извештаја	Мр Мирко Огњановић, ред. проф, ФПУ Др Владислав Шћепановић, ред. проф, ФПУ Др ум Иван Грубанов, доцент, ФПУ Др ум Бранко Раковић, ред. проф, ФЛУ Др ум Селма Ђулизаревић Карановић, ФПУ
Датум седнице Наставно уметничко научног већа на којој је именована Комисија	15. 06. 2020.
Број одлуке о именовању Комисије	03-13/50/IV/1

2. Биографија кандидата

Име презиме	Владимир Станковић
Место и датум рођења	04. 03. 1969., Ниш
Адреса	Вождова 43, 18000 Ниш
Телефон	064 320 16 11, 018 4247 609
<i>E-mail</i> адреса	vlada@vilin-grad.com

Биографија

1987. завршио Уметничку школу у Нишу
1989. уписао Факултет примењених уметности – Одсек дизајн текстила
1995. дипломира на истом факултету
2014. уписује докторске студије на ФПУ
2015. изабран у звање редовног професора на Технолошком факултету у Лесковцу, катедра за индустријски дизајн текстилних производа, дизајн текстила, дизајн одеће

Самосталне изложбе:

1994. – „Сањачеви записи“, Клуб „Зебра“, Ниш
1995. – Сликани и ткани текстил, Велика сала нишког културног центра
2004. – „Вилин град“, изложба слика на свили, изложбена сала Европске куће, Ниш
2009.- „коЛАЖ уместо ИСТИНЕ“, изложба слика и колажа, Изложбени павиљон у тврђави, Ниш
2009. – ТВ Галерија, изложба колажа, Галеријски простор ТВ 5, ТПЦ Калча, Ниш
2012.- Изложба сликаног текстила и колажа, Народни музеј, Лесковац
2012. – Изложба слика и колажа, Галерија Народног универзитета, Врање
2013. – „коЛАЖ уместо ИСТИНЕ“, колажи, Галерија „Чедомир Кестић“, Пирот
2015. – Тродимензионалне, дводимензионалне и мултимедијалне текстилне слике, Галерија „Србија“, Ниш
Учествовао на 35 групних изложби.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта кандидата

Докторски уметнички пројекат „Илузије стварности- *Колажи и дизајн текстила у функцији декоративног сликарства*“ докторанда Владимира Станковића бави се ангажованим и актуелним друштвено-политичким темама као што су симулација стварности посредством мас-медија и свеприсутна филозофија конзумеризма као доминантна филозофија данас у потрошачком друштву. У теоријском делу он полази од дефиниције илузије. Са појавом фотографије и филма, а касније других медија као што су радио, телевизија, интернет и друштвене мреже ствара се посредована слика стварности која подржава модерни конзумеризам, односно потрошњу. Савремени човек живи у потрошачком друштву, у којем се потрошња стимулише преко мас-медија и у којем је стварност спектакуларизирана (Ги Дебор), па преко разних медија пратимо садржаје разарања, тероризма и рата из удобности свога дома. Маркетиншке поруке се смњују са призорима деструкције и ужаса. Своје теоријско упориште Владимир Станковић налази у критичким теоријама и у историјским правцима у уметности који су имали за циљ да мењају свет, делујући уз критичке теорије. Марксистичко учење је утицало на настанак критичких теорија. Амерички универзитети после II светског рата били су стециште мислилаца који су пропагирани критичке теорије (Гинтер Андерс, Едвард Саид, Ернесто Лаклау, Волтер Мињоло и други). На идејно – естетске основе докторског уметничког пројекта највише су утицале теорије Гинтера Андерса, Анри Лефевра и Ги Дебора. Гинтер Андерс је развио антропологију за доба технологије. У својој студији „Свет као фантом и матрица“ каже да матричка структура медија производи фантомске представе реалности које су њен властити одраз. Анри Лефвер је писао о облицима отуђења услед идеологије маркетинга и потрошње. Ги Дебор, оснивач Летристичке и Ситуационистичке интернационале, изнео је у књизи „Друштво спектакла“, по којој је снимом и истоимени филм, свеобухватну критику капиталистичког друштва и његовог система илузија. Појава интернета довела је до виртуализације и хибридизације свих медија, јер екран посредује све поруке које продају робу. Историјски правци у уметности који су у својим програмима имали захтев за променама у друштву, а који су релевантни за докторски уметнички пројекат су: футуризам, надреализам и поп-арт. Докторски уметнички пројекат образлаже њихову генезу, деловање и утицаје. Потом у теоријском делу Владимир Станковић обрађује дизајн текстила, пошто су практични радови реализовани техникама текстилне штампе. Он описује развој обраде текстила и штампе на текстилу од ручне штампе (батик, икат, шибори, дрвени печати) до Гутенберговог изума штампарске пресе и револуције у штампи коју је донео Томас Бел 1783. године са проналаском машине за штампу у шест боја. Године 1907. настала је филмска штампа – сито-штампа. У последњих двадесет година примењује се дигитална и 3D штампа. Докторант даје преглед најзначајнијих остварења у дизајну текстила. Рубенс и Гоја су радили картоне за таписерије. Вилијам Морис и Чарлс Мекинтош су обележили период арт нувоа. Мери Вајт и Лусијан Деј су значајне дизајнерке XX века. Пикасо, Дали, Матис, Ворхол, Миро су само неки од уметника који су радили дизајн за текстил. Познати сликари су радили такође костиме за позориште и филм (Фернан Леже, Ђорџо де Кирико, Хуан Миро, Пикасо, Соња Делоне, Казимир Маљевић). Филмски костим су радили и најчувенији модни дизајнери. У последњем поглављу теоријског дела докторског уметничког пројекта Владимир Станковић се бави колажом: етимологијом, настанком, историјатом као и најзначајним остварењима у тој техници. Практични део докторског уметничког пројекта су радови на текстилу и на фореку изведени у техници сито-штампе и колажи које је Владимир Станковић изложио на самосталној изложби одржаној у галерији „Павиљон“ Нишке тврђаве, од 12. 07. до 29. 07. 2019. године. Он тематско-мотивску инспирацију проналази у литератури (рад назван по роману Филипа К. Дика „Да ли андроиди сањају електричне овце?“), стрипу (стрип јунак Хуга Прата Корто Малтезе) и филму (филм из серијала о Џејмсу Бонду „Свет није довољан“). Колаже израђује тако што мозаички склапа исечке. Пошто се ради о великим форматима, користи велики број каталога и часописа из најразличитијих области: моде, спорта, оружја, аутомобилизма, музике, уређења стана, политике, стрипова, информационалних технологија и видео-игрица. Декоративне паное изведене у техници сито штампе израђује користећи разне могућности те технике да би добио различите ефекте: прилагођава притисак ракела или наноси више боја истовремено да би добио утисак разливања – ириса. Основни цртеж на ситиу је јака црна линија која асоцира на стрип и поп-арт. Понекад штампа исти мотив један преко другог уз минимална померања, да добио тродимензионални утисак или ефекат сенке. Мотиви на појединачном ситиу су нагомилани прикази садржаја наслова новинских и других медија, који приказују сцене рата, тероризма и криминалних претњи. Они су нагомилани по принципу *horror vacui*. На већим декоративним паноима мотиви се понављају у виду рапорт-шаре. Понекад Владимир Станковић штампани текстил ручно досликава. Радови су великог формата и намењени јавним просторима. Докторант је проблематизовао и феномен боје и њене физичке и симболичке вредности, као и деловање на људе (маркетинг, хронотерапија).

4. Оцена остварених резултата

Припрема за писани део докторског уметничког пројекта подразумевала је консултовање и одабир литературе која се бави критичким теоријама, правцима у историји уметности релевантним за пројекат, колажом и техникама и историјатом штампе на текстилу. Докторанд је у оквиру осмишљене структуре писаног рада обрадио ове теме исцрпно. Истовремено је формулисао своје идеје за практични део рада и развио их тематски доследно, проналазећи визуелне еквиваленте за своје тезе. Докторски уметнички пројекат има доследност између писаног и практичног рада и методично су спроведене основне идеје и поруке. Користећи наслове из мас-медија и поп-културе, Владимир Станковић је реализовао радове великог формата, на којима се јасно ишчитавају његове хуманистичке поруке, као што су критика потрошачког менталитета, критика медијске манипулације и дехуманизације савремено друштва, које појединца претвара у робота прикованог уз екран, чијим се потребама манипулише. Владимир Станковић апелује и упозорава у свом раду на опасности са којима се савремени човек суочава: његове потребе постају роба, постаје жртва лажних вести и неосетљив на сцене разарања, тероризма и ужаса, које прати из комфора своје дневне собе и конзумира свакодневно као било који други медијски садржај. Методолошки су усклађени писани и практични део рада, па се интенције и тезе практичног рада доста лако ишчитавају. Корпус практичних радова настао током рада на докторском уметничком пројекту међутим није пука илустрација теза писаног рада, то су уметничка дела која следе логику самог медија (сито-штампа на текстилу и форексу) и на најбољи начин користе изражајне могућности самог медија.

5.Критички осврт Комисије

Докторски уметнички пројекат Владимира Станковића „Илузије стварности – Колажи и дизајн текстила у функцији декоративног сликарства“ у писаном делу даје систематичан преглед критичких теорија. Он поставља питање функције медија у данашњем друштву и колико су они у служби индустрије и крупног капитала и колико манипулација медијима доводи до филозофије конзумеризма која преовладава у великом делу развијеног света. Такође, на свеобухватан начина приказан је историјат развоја штампе на текстилу и дизајна текстила. Радови настали у оквиру докторског уметничког пројекта носе јасне хуманистичке поруке уперене против манипулације јединком, чије потребе постају роба. Такође, Владимир Станковић указује да је појединац постао завистан од екрана (телефона, компјутера, телевизора) са којих се 24 сата у недељи емитују слике рата, насиља и разарања, док истовремено медији нуде примамљиву слику потрошачког друштва и обиља производа чије поседовање ће усрећити конзумента. Утицај медијске деструкције је главна тема рада. У докторском уметничком пројекту се валоризују они правци у уметности који су критиковали постојеће стање у друштву. Практични радови, насловима и тематиком се залажу за демистификацију и разобличавање медијске илузије и за промену свести, као и за преиспитивање вредности савременог посматрача. Језик стрипа и поп-арта којим су представљени мотиви и поруке на радовима има за циљ скретање пажње јавности са спољашњих садржаја који су предмет манипулације на унутрашње, духовне вредности. Колажи који су рађени папирима рециклираним из часописа, каталога, плаката и амбалаже из најразличитијих области, имају као интенцију задржавање аутентичности порука, а понављање рапорта на текстилним материјалима указује на презасићеност пажње модерног посматрача хиперпродукцијом индустријских производа. Владимир Станковић докторским уметничким пројектом пледира за хуманије друштво, са другачијом хијерархијом вредности у свим сферама и у уметности види пут за афирмацију тих вредности. Стога је докторски уметнички пројекат значајан допринос у поетичком и уметничком смислу савременом ликовном изразу у домену декоративног сликарства и штампе на текстилу.

6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

У докторском уметничком пројекту „Илузије стварности – Колажи и дизајн текстила у функцији декоративног сликарства“ су на систематичан начин у писаном делу образложене критичке теорије, које чине полазне теоријске основе рада. Такође, детаљно је приказан историјски развој штампе на текстилу и дизајна текстила, као и технике колажа. Радови реализовани у техници колажа и сито-штампе чине аутентичан допринос савременој ликовној сцени својим ликовним вредностима и хуманистичким порукама. Они на оригиналан начин проблематизују улогу мас-медија у креирању медијске слике стварности, као и улогу конзумента медијских порука у постмодерном друштву. Докторски уметнички пројекат указује на лажни систем вредности који савремени потрошачки менталитет фаворизује под утицајем маркетинга и рекламних порука. Такође, докторски уметнички пројекат указује на дехуманизацију у савременом друштву у којем је појединац преко мас-медија стално изложен сликама рата, разарања и тероризма, које пасивно прати преко екранске слике. Доминација ових садржаја уз маркетиншке поруке које пласирају индустријске производе доводи до креирања спектакуларизоване слике стварности. Владимир Станковић се својим докторским уметничким пројектом залаже за хуманије односе и слику стварности која неће бити изобличена илузијом посредованом медијским утицајем и конзумеристичком психологијом. Он такође наглашава битну улогу и задатак уметности у креирању те промене свести и афирмацији хуманих вредности у друштву.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Mr Мирко Огњановић, ред. проф. ФПУ

Др Владислав Шћепановић, ред. проф. ФПУ

Др ум Иван Грубанов, доцент ФПУ

Др ум Бранко Раковић, ред. проф. ФПУ

Др ум Селма Ђулизаревић Карановић, ван проф.

ФПУ, ментор